

Inkoop GWW Diensten (opvolgers SROK's)

Vorbereidend document t.b.v. marktbijeenkomst 11 oktober 2023

1. Inleiding

Rijkswaterstaat gaat van start met de voorbereiding van de volgende 'generatie' overeenkomsten voor de inkoop van GWW Diensten; de opvolgers van de huidige Samenwerkingsraamovereenkomsten (SROK's). Met deze notitie informeren we de marktpartijen over de belangrijkste 'verbeteropgave' die we met deze nieuwe overeenkomsten voor ogen hebben. De verbeteropgave vloeit enerzijds voort uit de veranderende opgave van Rijkswaterstaat de komende jaren, en anderzijds uit de ervaringen met de huidige SROK's. Deze verbeteropgave zien wij als belangrijkste doelstellingen voor ons project. Het document dient ter voorbereiding op de marktbijeenkomst op 11 oktober 2023. Tijdens deze marktbijeenkomst lichten we de verbeteropgave toe, en toetsen we deze bij de (geïnteresseerde) marktpartijen.

In deze notitie beschrijven we ook hoe we de komende maanden met de marktpartijen in gesprek willen over deze verbeteropgave: om gezamenlijk oplossingsrichtingen uit te werken voor de complexe vraagstukken.

De marktbijeenkomst en dit document hebben betrekking op de disciplines die nu vertegenwoordigd zijn in de SROK project- en procesbeheersing (PPB) en de SROK Ingenieursdiensten (ID), namelijk:

- projectbeheersing;
- systeemgerichte contractbeheersing;
- integrale veiligheid;
- Ingenieursdiensten m.b.t. planuitwerking en contractvoorbereiding; en
- Ingenieursdiensten m.b.t. (specialistisch) technisch advies.

2. Achtergrond

In 2021 zijn de huidige SROK's in werking getreden. Aan deze SROK's ging een uitgebreid voorbereidingstraject vooraf van Rijkswaterstaat en de marktpartijen samen. Er zijn zes gezamenlijke doelstellingen geformuleerd, die wat ons betreft nog steeds leidend zijn voor de manier waarop we willen samenwerken, en invulling willen geven aan de volgende generatie overeenkomsten voor GWW Diensten.

Deze zes doelstellingen zijn:¹

1. Gezonde sector, met en voor toekomstperspectief
2. De goede, gezamenlijk doordachte opdracht
3. Werkplezier voor iedereen
4. Verkrijgen van een duurzame relatie
5. Kennis continuïteit en ontwikkeling
6. In projecten bijdragen aan de duurzaamheidsopgave

We zien dat het in de praktijk niet altijd lukt om deze doelstellingen te bereiken. Daarnaast is in de eerste twee jaar van de SROK's gebleken dat er een stuk minder omzet gegenereerd is dan vooraf werd ingeschat. Bovendien verschuift de opgave van Rijkswaterstaat van aanleg naar instandhouding. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat we de GWW Diensteninkoop opnieuw kritisch onder de loep nemen.

Hieronder gaan we achtereenvolgens in op de veranderende opgave van Rijkswaterstaat, en vervolgens de wensen voor de nieuwe overeenkomsten (de inkoop- en contractvorm).

¹ Zie Bijlage 1 voor toelichting op de doelstellingen

3. De veranderende opgave van Rijkswaterstaat

Rijkswaterstaat staat aan de lat voor een grote opgave m.b.t. de instandhouding van het areaal: het beheer en onderhoud en in steeds grotere mate vervanging en renovatie. Als gevolg van de stikstofproblematiek is de aanleg portefeuille grotendeels vervallen, en is er geld in de begroting overgeheveld van aanleg naar instandhouding. Het gaat om objecten die het einde van hun technische levensduur bereiken in de drie netwerken die Rijkswaterstaat beheert (hoofdwegennet, hoofdvaarwegennet, hoofdwatersysteem).

De prognose van de VenR opgave is nog op diverse punten onzeker. De onzekerheden hebben te maken met de kwaliteit van de areaalgegevens, de gebruikte kostenmodellen, en methodiek waarmee het einde van de levensduur bepaald is. Het prognoserapport VenR 2022 geeft een beeld van de VenR opgave die op Rijkswaterstaat af komt; de (type) objecten die aangepakt moeten worden en de inhoudelijke vraagstukken. De daadwerkelijke budgetten voor de nieuwe generatie dienstenovereenkomsten zijn nog onzeker en kunnen hier niet van worden afgeleid.

Zoals uit het prognoserapport afgeleid kan worden, gaat het om een aanzienlijke opgave. Daarom wordt op dit moment op verschillende plekken binnen Rijkswaterstaat gewerkt aan het slim organiseren van de VenR opgave:

- Het werken met portfolio's van vergelijkbare projecten om de leerervaringen mee te kunnen nemen naar het volgende project;
- Het standaardiseren en uniformeren van (technische) objecten of onderdelen;
- Het werken aan inkoopstrategieën om de opgave op een slimme, efficiënte en flexibele manier aan de markt te kunnen uitvragen.

Tenslotte zorgen maatschappelijke ontwikkelingen, zoals duurzaamheid, circulariteit en energieneutraliteit ervoor dat deze kennisvelden een belangrijker onderdeel van onze opgave worden.

4. Wens voor nieuwe generatie overeenkomsten

Voor de nieuwe generatie overeenkomsten wordt niet alleen gekeken naar een optimalisatie binnen de huidige oplossing (2 SROK's, met beiden 2 percelen), maar wordt ook gekeken naar de mogelijkheid om de procedures en contracten beter te laten aansluiten op de aard van de inkoopbehoefte.

Graag zouden we met de nieuwe generatie de grootste problemen willen oplossen:

- De medewerkers van Rijkswaterstaat die gebruikmaken van de SROK's geven aan dat de huidige procedures voor kleine opdrachten te bewerkelijk zijn en dat versimpeling en versnelling nodig is. Huidige contractpartners hebben aangegeven dat ze te veel werk hebben en kosten maken om een kleine opdracht te kunnen winnen.
- Anderzijds worden de huidige nadere overeenkomsten (NOK's) te beperkend ervaren als het gaat om het tijdens de looptijd wijzigen van scoping van de opdracht en looptijd van de opdracht.
- Verder is er sprake van een ongelijkwaardige verdeling van het werk over de vele contractpartners binnen de huidige SROK's: veel werk gaat naar een beperkt aantal contractpartners.

De wensen voor de nieuwe generatie overeenkomsten zijn in het kort:

- Meer uniformeren, versimpelen, versnellen, daar waar passend bij de behoefte
- Meer flexibiliteit in contractafspraken
- Juridisch houdbare inkoopprocedures
- Optimaal gebruik maken – en borgen van kritieke kennis, kunde en capaciteit van de markt
- Rekening houden met onzekerheid rond het inkopen van diensten (wat, wanneer, hoeveel)
- Meer passend werk en meer kansen op werk voor het MKB

5. Opzet marktbijsamenkomst

Het doel van de marktbijsamenkomst is om marktpartijen mee te nemen in de ontwikkeling die we voor ogen hebben voor de inkoop van GWW Diensten na de huidige SROK's. We blikken terug op de afgelopen jaren werken met de huidige SROK's, en we kijken vooruit naar de nieuwe generatie overeenkomsten.

We staan stil bij de opgave waar Rijkswaterstaat voor aan de lat staat de komende jaren, en betrekken marktpartijen bij de wensen om de diensteninkoop te verbeteren.

Het programma bestaat uit een plenair deel en uit een deel in break out rooms. De break out rooms zijn als volgt ingedeeld:

1. projectbeheersing en systeemgerichte contractbeheersing
2. Integrale veiligheid
3. Ingenieursdiensten generalistisch
4. Ingenieursdiensten specialistisch

Deelnemers worden vooraf ingedeeld aan de hand van hun opgegeven voorkeuren bij aanmelding.

Zie voor praktische informatie het programma.

6. Aanpak tot de jaarwisseling

Rijkswaterstaat betreft de marktpartijen nu, reeds bij de start van het project, om juist in deze eerste fase gezamenlijk na te denken over een aantal vraagstukken. Om tot goede inkoopafwegingen te komen, is het belangrijk dat Rijkswaterstaat de wensen en behoeften van de marktpartijen kent en dat de marktpartijen, met al haar expertise, ruimte krijgt om mee te denken over creatieve en rechtmatige oplossingen voor de Diensteninkoop GWW van Rijkswaterstaat.

Co-creatie in werkgroepen

In de periode tot rond de jaarwisseling wordt in een aantal werkgroepen in een soort snelkookpan setting gewerkt aan oplossingen voor de vraagstukken. In deze werkgroepen zijn zowel marktpartijen als Rijkswaterstaat vertegenwoordigd.

We overwegen 4 werkgroepen:

1. Transactiekosten, inkoop- en contractvorm
2. Projectbeheersing en SCB
3. Ingenieursdiensten generalistisch
4. Ingenieursdiensten specialistisch advies

In deze werkgroepen zitten ca. 8-10 personen. De helft van marktpartijen en de andere helft van Rijkswaterstaat. In de periode van ca. 3 maanden komen de werkgroepen 3 à 4 keer bij elkaar. Van de deelnemers van de markt wordt verwacht dat ze een actieve rol spelen.

De vraagstukken waar de werkgroepen mee aan de slag gaan, worden gezamenlijk vastgesteld. Rijkswaterstaat draagt zorg voor begeleiding van deze werkgroepen.

7. Vragen aan de markt

Op basis van dit stuk willen wij de volgende vragen aan de marktpartijen stellen:

1. Herkent u zich in de genoemde hoofdlijn van de verbeterpunten?
2. Heeft u aanvullingen op de genoemde onderwerpen en vraagstukken?
3. Herkent u zich in de indeling van de werkgroepen voor het co-creatie proces dit najaar?
4. Over welke vraagstukken zouden de co-creatie werkgroepen wat u betreft advies uitbrengen?
5. Hoe zou de markt in alle diversiteit het beste vertegenwoordigd kunnen worden in de werkgroepen?
 - a. Zou u, of iemand van uw organisatie, willen deelnemen in een werkgroep? Zo ja, welke?

U kunt tot uiterlijk 18 oktober schriftelijk reageren op de bovenstaande vragen.

De schriftelijke reactie kunt u mailen naar diensten2020-2030@rws.nl.

Tot slot

Wij kijken uit naar uw aanwezigheid op de marktbijeenkomst en hopen op een vruchtbare samenwerking met u in dit inkooptraject.

Projectteam Diensten GWW 2025

Biilage 1: toelichting zes doelstellingen

1. Gezonde sector, met en voor toekomstperspectief
Met elkaar werken aan een kwalitatief hoogwaardige sector, met voldoende capaciteit om de opgave te realiseren. Wederzijdse voorspelbaarheid: reële prijs, continuïteit en leveringszekerheid. Ruimte voor flexibiliteit en innovaties. Goed proces van inkoop- en contractmanagement: korte doorlooptijd van aanbesteding, administratie in verhouding met uitvraag, duidelijk proces.
2. De goede, gezamenlijk doordachte opdracht
Gezamenlijke projectopgave: samen vroegtijdig de opgave definiëren en welke kennis en kunde hiervoor nodig is. Contract moet dienend zijn aan de opgave. Contract moet flexibel zijn om veranderingen op te vangen en ruimte te bieden voor innovatieve oplossingen.
3. Werkplezier voor iedereen
De juiste persoon op de juiste plek, een adviserende rol voor senior-experts i.p.v. een producerende. Ruimte voor ontwikkeling van medewerkers. Teamgevoel: iedereen is onderdeel van het team, we werken samen aan de opgave met ruimte voor eigen inbreng. Balans tussen integraliteit en inzet van specialistische kennis.
4. Verkrijgen van een duurzame relatie
Goede samenwerking (partnership) tussen opdrachtgever en opdrachtnemer in de hele keten, ook zonder project/contract. Samenwerken aan de opgave: gelijkwaardig werken, elkaar respecteren, wederzijds gelijkwaardig kennisniveau.
5. Kennis continuïteit en ontwikkeling
Voor projecten is continuïteit van kennis en mensen nodig. Sectorbreed kennis delen over de projecten heen. Met elkaar de sector opleiden: samen kennis en producten ontwikkelen.
6. In projecten bijdragen aan de duurzaamheidsopgave
Projecten moeten bijdragen aan de duurzaamheidsdoelstellingen van Nederland en Rijkswaterstaat.